

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอย
ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง

ผู้เขียน นางกานแก้ว ปัญญาไทย

ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์ ดร. วรณภา สิริศิริ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจและ
จิตสำนึกของชุมชนเกี่ยวกับการจัดการขยะ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการกำจัดขยะภายในครัวเรือน
และ 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะในด้านต่างๆ ในพื้นที่เขตเทศบาล
ตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บข้อมูลจำนวน 370 ราย และมีการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการค้นคว้าข้อมูลเอกสารและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและมีจิตสำนึกเกี่ยวกับการจัดการขยะใน
ระดับสูง ชุมชนสามารถคัดแยกขยะ การนำขยะไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับสูง พฤติกรรมการ
กำจัดขยะภายในครัวเรือนของชุมชนพบว่าการคัดแยกขยะ มีการกำชับสมาชิกในครอบครัวคัด
แยกขยะก่อนทิ้ง ขยะเปียกจะบรรจุทิ้งลงถังเทศบาล ขยะแห้งบางส่วนนำไปกำจัดโดยการเผา ขยะรี
ไซเคิลเก็บรวบรวมไว้เพื่อขาย บางส่วนนำกลับมาใช้ใหม่ พฤติกรรมการกำจัดขยะภายในครัวเรือน
อย่างถูกต้องอยู่ในระดับสูง และความรู้ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับปัญหาขยะกับการมีส่วนร่วม
ในการจัดการขยะในด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จิตสำนึกของชุมชน
เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาพบว่าเหตุผลสำคัญที่ชุมชนเข้าร่วม
กิจกรรมการจัดการขยะกับทางเทศบาล เพื่อเป็นการทำให้ชุมชนสะอาดน่าอยู่ มีทัศนียภาพที่
สวยงาม เป็นการลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

Independent Study Title	Participation of Community in Waste Management in Kokha Municipality, Lampang Province
Author	Mrs. Kabkaew Punyathai
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Wannapa Leerasiri

ABSTRACT

This Independent Study aims to 1) to study knowledge, understanding and consciousness of community in waste management; 2) to study waste management behavior of the people; and 3) to study how community in Kokha Municipality area participation in waste management in various aspects. Quantitative research method was adopted in this study and questionnaire was used as means for collecting data from 370 samples.

Study shows that community has knowledge, understanding and consciousness about waste management in a high level. Community has high ability to assort waste into different types and to reuse garbage. Per behaviors concerning waste management, study finds that besides from categorizing types of waste, other behaviors were also found in a high level. Study shows member of the community help remind family members to practice the same, i.e. put garbage into municipality's waste bin; burn some kind of rubbish; and sell or reuse recyclable waste. Study also finds that community's knowledge and understanding about waste management are statistically significantly correlated. It also find that people has a moderate level of consciousness about waste management. Study reveals major reason for partaking municipality's waste management campaign was due to the need to make their community clean and pleasant place to live, surrounded by beautiful scenery, reducing environmental problems, as well as earn more money for the family.